

Brüssel, 9. september 2025
(OR. en)

12657/25

ENV 816
MI 636
DELECT 126

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	8. september 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2025) 5940 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) .../..., 8.9.2025, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL seoses erandiga, milles käsitletakse pliid sisaldavaid klaas- või keraamilisi komponente

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2025) 5940 final.

Lisatud: C(2025) 5940 final

Brüssel, 8.9.2025
C(2025) 5940 final

KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) .../...,

8.9.2025,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL seoses erandiga, milles käsitletakse pliid sisaldavaid klaas- või keraamilisi komponente

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Käesoleva komisjoni delegeeritud direktiiviga muudetakse teaduse ja tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL (teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes, edaspidi „RoHS direktiiv“)¹ III lisa seoses erandiga plii jaoks keraamikas ja klaasis.

RoHS direktiivi artikliga 4 piiratakse teatavate ohtlike ainete kasutamist elektri- ja elektroonikaseadmetes. Praegu on kõnealuse direktiivi II lisa loetletud 10 piiratud kasutusega ainet: plii, elavhõbe, kaadmium, kuuevalentne kroom, polübroomitud bifenüülid (PBB), polübroomitud difenüüleetrid (PBDE), bis(2- etüülheksüül)ftalaat (DEHP), butüülbensüülftalaat (BBP), dibutüülftalaat (DBP) ja diisobutüülftalaat (DIBP).

RoHS direktiivi III ja IV lisa on loetletud konkreetseteks kasutusviisideks ette nähtud elektri- ja elektroonikaseadmete materjalid ja komponendid, mille puhul on tehtud erand direktiivi artikli 4 lõike 1 kohastest piirangutest. Artikliga 5 on ette nähtud III ja IV lisa kohandamine teaduse ja tehnika arenguga (seoses erandite tegemise, uuendamise ja tühistamisega). Vastavalt artikli 5 lõike 1 punktile a lisatakse III ja IV lissasse erandeid üksnes juhul, kui see ei nõrgenda määruse (EÜ) nr 1907/2006 (REACH)² kohaselt ette nähtud keskkonna- ja tervisekaitset ning kui on täidetud vähemalt üks kolmest järgmisest tingimusest:

- asjaomase materjali või komponendi kõrvaldamine või asendamine konstruktsioonimuutuste või materjalide ja komponentidega, mis ei nõua II lisa loetletud materjalide või ainete kasutamist, on teaduslikult või tehniliselt võimatu;
- asendusainete usaldusväärsus ei ole tagatud;
- asendamise negatiivne kogumõju keskkonnale, tervisele ja tarbijaohutusele on tõenäoliselt suurem kui sellest tulenev keskkonna-, tervise-, või tarbijaohutusealne kasu kokku.

Erandeid ja nende kehtivusaega käsitlevate otsuste puhul tuleb arvesse võtta asendusainete kättesaadavust ja asendamise sotsiaal-majanduslikku mõju. Samuti tuleb erandite kehtivusajaga seotud otsuste puhul võtta arvesse nende võimalikku mõju innovatsioonile. Vajaduse korral kaalutakse erandi üldmõju olulusringile.

Elektri- ja elektroonikaseadmed, mille suhtes kohaldatakse RoHS direktiivi, liigitatakse vastavalt selle direktiivi I lisa esitatud liigitusele.

RoHS direktiivi artikli 5 lõikes 1 on sätestatud, et Euroopa Komisjon lisab konkreetseteks kasutusviisideks ette nähtud elektri- ja elektroonikaseadmete materjalid ja komponendid III ja IV lisa loeteludesse eraldi delegeeritud õigusaktidega kooskõlas artikliga 20. Eranditaotluse esitamise kord on esitatud artikli 5 lõikes 3 ja V lisa.

¹ ELT L 174, 1.7.2011, lk 88.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

Ettevõtjad esitavad komisjonile RoHS direktiivi artikli 5 lõike 3 kohaseid taotlusi erandite tegemiseks või uuendamiseks³.

RoHS direktiivi III lisa punktis 7(c)-I on ette nähtud erand komponentide jaoks, mis sisaldavad pliidi klaasis või keraamikas (v.a kondensaatorite dielektriline keraamika), nt pieselektrilistes seadmetes või klaas- või keraamilise materjali koostises. Punktis 7(c)-I esitatud erandit uuendati viimati komisjoni delegeeritud direktiiviga (EL) 2018/736⁴.

RoHS direktiivi III lisa punktis 7(c)-II on esitatud tihedalt seotud erand plii kasutamiseks selliste kondensaatorite dielektrilises keraamikas, mille nimipinge on 125 V vahelduvvoolu või 250 V alalisvoolu puhul või suurem. Punktis 7(c)-II esitatud erandit uuendati viimati komisjoni delegeeritud direktiiviga (EL) 2019/169⁵.

Punktides 7(c)-I ja 7(c)-II esitatud erandite kehtivus pidi lõppema 21. juulil 2021 kategooriate 1–7 ja 10 puhul ning samuti kategooriate 8 ja 9 puhul, välja arvatud *in vitro* diagnostika meditsiiniseadmed ning tööstuslikud seire- ja kontrolliseadmed. Nende erandite kehtivus pidi lõppema 21. juulil 2023 kategooria 8 *in vitro* diagnostika meditsiiniseadmete puhul ning 21. juulil 2024 kategooria 9 tööstuslike seire- ja kontrolliseadmete puhul ning kategooria 11 („muud ülaltoodud kategooriatesse mittekuuluvad elektri- ja elektroonikaseadmed“, muud elektri- ja elektroonikaseadmed) puhul.

Ajavahemikul 19. detsembrist 2019 kuni 22. jaanuarini 2020 sai komisjon kuus uuendamistaotlust punktis 7(c)-I esitatud erandi kohta. Lisaks sai komisjon 20. jaanuaril 2022 sarnase taotluse kategooria 8 *in vitro* diagnostika meditsiiniseadmete kohta ning 20. jaanuaril 2023 sarnase taotluse kategooria 9 tööstuslike seire- ja kontrolliseadmete ning kategooria 11 muude elektri- ja elektroonikaseadmete kohta. 19. detsembril 2019 sai komisjon ühe uuendamistaotluse punktis 7(c)-II esitatud erandi kohta. Kõik taotlused saadi RoHS direktiivi artikli 5 lõikes 5 sätestatud uuendamise tähtaja jooksul.

Vastavalt RoHS direktiivi artikli 5 lõike 5 teisele lõigule jääb kehtiv erand kehtima, kuni komisjon on teinud uuendamise taotluse kohta otsuse.

Tehniline hinnang

2020. aasta oktoobris algatas komisjon uuringu,⁶ mis lõppes 2022. aasta veebruaris, et viia läbi nõutav tehniline ja teaduslik hindamine, sealhulgas kümnenädalane avalik konsultatsioon sidusrühmadega. Kõik märkused võeti arvesse. Konsultatsiooni käsitlev teave avaldati projekti veebisaidil⁷.

Avaliku konsultatsiooni käigus esitati kuus eraldi vastust punktis 7(c)-I esitatud erandi kohta. Punktis 7(c)-II esitatud erandi kohta saadi kolm eraldi vastust. Tööstuse esindajad toetasid peamiselt mõlema erandi uuendamist.

- 2023. aasta augustis algatas komisjon 2024. aasta aprillis lõpule viidud uuringu,⁸ et hinnata 2022. ja 2023. aastal esitatud taotlustest saadud uut kategooriapõhist teavet.

³ Loetelu on kättesaadav aadressil http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/adaptation_en.htm.

⁴ ELT L 123, 18.5.2018, lk 94.

⁵ ELT L 33, 5.2.2019, lk 5.

⁶ Uuringu lõpparuanne („Pack 22“) on kättesaadav aadressil: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en>.

⁷ Konsulteerimisperiood: 30. märts 2021 – 8. juuni 2021; <https://rohs.exemptions.oeko.info/>.

⁸ Uuringu lõpparuanne („Pack 27“) on kättesaadav aadressil <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441>.

Tehniline hinnang hõlmas kaheksanädalast avalikku konsultatsiooni sidusrühmadega ja kõiki märkusi võeti arvesse. Konsultatsiooni käsitlev teave avaldati projekti veebisaidil⁹.

Punktis 7(c)-I esitatud erandi puhul saab teha vahet kasutusviisidel, mille korral plii sisaldub **klaasmaterjalis**, ja kasutusviisidel, mille korral plii sisaldub **keraamilises materjalis**. Punktis 7(c)-I esitatud erandi alusel turule lastud plii kogus oli hinnangu kohaselt 550–750 tonni aastas.

Klaasmaterjalides ja -komponentides sisalduva plii puhul kasutatakse pliid **madala sulamistemperatuuriga klaasjoodistes, klaasfrittides, kiipide takistites** ja pooljuhtkomponentide **kapslites** ning **elektroonikaklaasides**. Kaks esimest rakendust põhinevad pigem mehaanilistel ja füüsikalistel omadustel, nagu klaasi sulamistemperatuuri alandamine, materjalidevahelise märguvuse parandamine või ühenduse keemilise vastupidavuse suurendamine. Viimane rakendusviis põhineb lisaks konkreetsetel elektroonilistel omadustel, mis võimaldavad elektrivoolu klaasides.

Keraamilistes materjalides sisalduva plii puhul kasutatakse pliid **piesoelektrilistes materjalides** ja **positiivse temperatuuriteguriga termistorides**. Positiivse temperatuuriteguriga termistoride puhul võimaldab plii keraamilise materjali selliseid soojuslikke omadusi ja takistuse väärtuse stabiilsust, mis võimaldab materjalil muutuva temperatuuri juures stabiilsena püsida. Plii piesoelektrilistes materjalides on oluline muu hulgas selleks, et muundada võnkumise mehaaniline energia elektrilaengu kujul väljundiks ja vastupidi.

Leitakse, et olemasolevad asendusained ei anna võrreldavaid tulemusi, kuna need ei võimalda kasutamist või nende kasutamise tulemuseks on väiksema usaldusväärsusega ühendused ja tihendused. Seega jõuti tehnilises hinnangus järeldusele, et erand on õigustatud, kuna olemasolevad asendusained kas: i) ei ole sobivad ja neist ei saa valmistada pliivabu komponente, mida saaks kasutada samade kasutusviiside jaoks; või ii) on vähem usaldusväärsed ja see põhjustab rikkeid, mis ei oleks vastavate elektri- ja elektroonikaseadmete korral vastuvõetavad.

Konkreetssem ja sihipärasem hindamine on siiski keeruline, sest erinevaid kasutusviise on palju. Punktis 7(c)-I esitatud erandi võib jagada klaasi kasutusviisideks ja keraamiliste materjalide kasutusviisideks. Lisaks võimaldaks erandite kohaldamisala piiramine konkreetsete kasutusviisidega üksikasjalikumat hindamist tulevikus. Tuginedes aastatel 2015–2016 tehtud läbivaatamisele¹⁰ ja varasematele jõupingutustele jagada punktis 7(c)-I esitatud erand alamrühmadeks, tehti kindlaks järgmised klaasmaterjalidega seotud kasutusviisid:

- tsinkboraatklaaskestaga kõrgepingediodide klaasist kattekihis kaitseks ja elektriisolatsiooniks;
- keraamiliste pakettide ja klaas- või keraamiliste kaante vahelise ühenduse hermeetiline tihendamine;
- sidumine piiratud protsessiparameetrite vahemikus;
- kasutamine takistusliku materjalina, näiteks trükivärvina, v.a trimmerpotentsiomeetrid; ning

⁹ Konsulteerimisperiood: 16. oktoober 2023 – 11. detsember 2023; <https://rohs.biois.eu/>.

¹⁰ Uuringu lõpparuanne („Pack 9“) on kättesaadav aadressil: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a3fdcc8c-4273-11e6-af30-01aa75ed71a1>.

- kasutamine keemiliselt modifitseeritud klaaspindades mikrokanalplaatide (MCP), ühe kanaliga elektronkordistite ja takistuslike klaastoodete puhul.

Keraamiliste materjalide puhul tehti kindlaks järgmised kasutusviisid:

- kasutamine piesoelektrilistes pliitsirkooniumtitanaadist (PZT) keraamilistes toodetes;
- positiivse temperatuuriteguriga keraamika saamine.

Kuna nende alamrühmadega kohanemiseks ja nende väljaarendamiseks on olnud piisavalt aega, ei peeta alamrühmadeks jaotamist tööstusharu jaoks ebaproportsionaalseks halduskoormuseks. Lisaks oli taotluste kohaldamisala asjakohaselt kavandatud nii, et see hõlmaks punktis 7(c)-I esitatud erandi kohaldamisala. Kõnealused alamkanded peaksid jääma kannete 7(c)-V ja 7(c)-VI alla. Selleks et tööstuse esindajatel oleks võimalik kindlaks määratud kasutusviise täpsustada, soovitatakse varasema punkti 7(c)-I lühiajalist uuendamist.

Punktis 7(c)-II esitatud erandi puhul kasutatakse kõrgepingekondensaatoreid (mille nimipinge on vahelduvvoolu puhul vähemalt 125 V ja alalisvoolu puhul vähemalt 250 V) peamiselt elektritoite- ja kaitseseadmetes. Sellised üksikud keraamilised kõrgepingekondensaatorid on paigaldatud paljudesse elektri- ja elektroonikaseadmetesse, et salvestada ja välja anda elektrilaenguid, mis on tarvilikud toodete toimimiseks vastavalt vajadusele. Plii mõjutab tahke dielektriku (keraamilise materjali) elektromagnetilisi omadusi, eelkõige kondensaatorite mahtuvust ja dielektrilisi kadusid. Sellise keraamilise materjali pliisisaldus on 0,1–60 massiprotsenti homogeenses materjalis.

Plii asendamine kõrgepingekondensaatorite keraamilistes dielektrikes on mõnel juhul teaduslikult võimalik, kuid tööstuslikust tehnilisest seisukohast ei ole see veel teostatav. Lisaks, pliivabad kondensaatorid kõrgepinge rakendamisel kuumenevad ja võivad muutuda ebastabiilseks, nii et usaldusväärsus ei ole kindel. Võttes arvesse praegust turuolukorda, on plii kiire järkjärguline kasutuselt kõrvaldamine kogu kõnealuse kasutusviisi ulatuses võimatu, kuna enne pliivabade alternatiivide kasutamise võimalikuks saamist tuleks katsetada konkreetseid materjale ja tõenäoliselt ka konstruktsiooni kohandusi.

RoHS direktiivi artikli 5 lõike 1 punktis a sätestatud piirangu kohaselt ei tohi erand nõrgendada REACHi määruse kohaselt ette nähtud keskkonna- ja tervisekaitset. Klaasis või keraamilises materjalis pliid sisaldavad elektrilised ja elektroonilised komponendid (sh kondensaatorid) ei ole tarbijatele tavalistes tingimustes siiski juurdepääsetavad. Seega ei kaasne punktides 7(c)-I ja 7(c)-II esitatud erandi uuendamisega ohtu, et rikutakse REACHi määruse kohaselt ette nähtud kaitsetaset.

11. oktoobril 2021 ja 18. septembril 2024 konsulteeris komisjon RoHS direktiivi kohaste delegeeritud õigusaktidega tegeleva liikmesriikide eksperdirühmaga. Komisjon tegi kooskõlas artikli 5 lõigetega 3–7 kõik nõutavad menetlustoimingud, mis on seotud ainete kasutamispääsude erandi tegemisega¹¹. Nõukogu ja Euroopa Parlamenti on teavitatud kõigist asjakohastest toimingutest.

- Liikmesriikide eksperdid kritiseerisid peamiselt seda, et taotlejad esitasid tehnilise hindamise käigus ebapiisavat teavet. Taotlejad peaksid selgelt tõendama, et RoHS direktiivi artikli 5 lõike 1 punktis a sätestatud kriteeriumid on täidetud, ja oma väiteid põhjendama. Vastasel juhul ei tohiks erandit teha. Komisjon on seda arvesse võtnud, luues alamkanded ja määrates vajaduse korral lühikesed kehtivusajad. Komisjon

¹¹ Nõutavate haldustoimingute loetelu on kättesaadav [komisjoni veebisaidil](https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home). Iga delegeeritud õigusakti eelnõu menetlemise hetke seisuga on võimalik tutvuda institutsioonidevahelises delegeeritud õigusaktide registris aadressil <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home>.

kaalus ka mitme tööstusharu esindaja muid seisukohti, milles pooldati erandite osas praeguse olukorra säilitamist.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

- Hindamistulemused näitavad, et kooskõlas RoHS direktiivi artikliga 5 ei nõrgendaks tehtav erand REACHi määruse kohaselt ette nähtud keskkonna- ja tervisekaitset.
- Enamasti ei ole RoHS-direktiivi III lisa punktides 7(c)-I ja 7(c)-II esitatud eranditega hõlmatud kasutusviiside jaoks asendused kättesaadavad või need ei ole piisavalt usaldusväärsed või toimivad. Seega on artikli 5 lõike 1 punkti a esimeses ja teises taandes sätestatud kriteeriumid täidetud: kõrvaldamine või asendamine konstruktsioonimuutuste või materjalide ja komponentidega, mis ei nõua II lisas loetletud materjalide või ainete kasutamist, on teaduslikult või tehniliselt võimatu, ning asendusainete usaldusväärsus ei ole tagatud.
- Punktis 7(c)-I esitatud erandi puhul on asjakohane luua alamkanded klaasi ja keraamilise materjali kasutusviiside jaoks. Seega tuleks teha kaks erandit: 7(c)-V pliidi sisaldava klaasi kasutusviiside jaoks ja 7(c)-VI pliidi sisaldava keraamilise materjali kasutusviiside jaoks. Lisaks tuleks alamkannetes täpsustada, millised kasutusviisid on nende erandite puhul asjakohased.
- Kuigi punktide 7(c)-V ja 7(c)-VI jaoks kavandatud erandite kohaldamisala peaks olema sama mis punktis 7(c)-I esitatud erandi varasem kohaldamisala, tuleks punktis 7(c)-I esitatud varasema erandi jaoks ette näha lühike kehtivusaeg, mis võimaldab tööstuse esindajatel taotleda puuduvaid kasutusviise.
- Punktis 7(c)-II esitatud erandit tuleks uuendada sama kohaldamisalaga ja selgitusega, et see ei hõlma punkte 7(c)-I ja 7(c)-IV.
- Arvestades tehnilisest hindamisest (mis lõpetati 2022. aasta veebruaris) möödunud aega, peaks eranditel 7(c)-II, 7(c)-V ja 7(c)-VI olema piiratud kehtivusaeg, mitte maksimaalne võimalik kehtivusaeg. Lühikest tähtaega peetakse andmete esitamiseks piisavaks, et anda taotlejatele võimalus esitada puuduvaid andmeid ning täiendada ja põhjendada eelmises tehnilises hinnangus esitatud väiteid. Kuna artikli 5 lõike 1 punktis a sätestatud kriteeriumi täitmise tõendamise kohustus lasub taotlejal, tuleb järgmisel hindamisel esitada täielikud andmed, vastasel juhul tuleb kaaluda uuendamata jätmist andmete puudumise tõttu.
- Tehnilist hindamist silmas pidades on asjakohane kehtestada üks kehtivusaja lõppkuupäev kõigi RoHS direktiivi I lisas loetletud kategooriate jaoks.

Nende erandite kehtivusajad määratakse kindlaks kooskõlas artikli 5 lõike 2 esimese lõiguga. Nende erandite kehtivusaeg peaks olema piisavalt pikk, et tööstuse esindajad saaksid koostada uuendamistaotlusi vastavalt RoHS direktiivi artikli 5 lõike 5 esimesele lõigule, milles on sätestatud, et erandi uuendamise taotlused tuleb esitada hiljemalt 18 kuud enne erandi kehtivusaja lõppu.

Õigusakt on delegeeritud direktiiv, nagu on ette nähtud RoHS direktiiviga, ning see vastab selle artikli 5 lõike 1 punkti a asjakohastele nõuetele.

Delegeeritud direktiivi eesmärk on aidata kaasa inimeste tervise ja keskkonna kaitsele ning ühtlustada elektri- ja elektroonikaseadmete ühtse turu toimimisega seotud sätteid; sel otstarbel lubatakse kasutada muidu keelatud aineid konkreetse kasutusviisi korral kooskõlas RoHS

direktiiviga ning vastavalt kõnealuses direktiivis sätestatud korrale III ja IV lisa kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga.

Erandite jaoks määratud kehtivusaegadel ei ole eeldatavasti negatiivset mõju innovatsioonile.

Delegeeritud direktiiv ei mõjuta liidu eelarvet.

KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) .../...,

8.9.2025,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL seoses erandiga, milles käsitletakse pliid sisaldavaid klaas- või keraamilisi komponente

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes,¹ eriti selle artikli 5 lõike 1 punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2011/65/EL artikli 4 lõike 1 kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmed ei sisalda kõnealuse direktiivi II lisa loetletud ohtlikke aineid. Seda piirangut ei kohaldata nimetatud direktiivi III lisa loetletud teatavate erandlike kasutusviiside puhul.
- (2) Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2011/65/EL, on loetletud kõnealuse direktiivi I lisa.
- (3) Plii on piiratud kasutusega aine, mis on kantud direktiivi 2011/65/EL II lisa loetellu. Maksimaalne lubatav pliisisaldus homogeenses materjalis on 0,1 massiprotsenti.
- (4) Komisjoni delegeeritud direktiiviga (EL) 2018/736² tehti erand elektri- ja elektroonikaseadmete komponentide jaoks, mis sisaldavad pliid klaasis, keraamilises materjalis või klaas- või keraamilise materjali koostises, nagu on ette nähtud direktiivi 2011/65/EL III lisa kandega 7(c)-I. Erandi kehtivusaeg pidi asjaomasest elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriast sõltuvalt lõppema vastavalt 21. juulil 2021, 21. juulil 2023 või 21. juulil 2024.
- (5) Komisjoni delegeeritud direktiiviga (EL) 2019/169³ tehti erand, milles käsitletakse pliid selliste kondensaatorite dielektrilistes keraamilistes materjalides, mille nimipinge on 125 V vahelduvvoolu või 250 V alalisvoolu puhul või suurem, nagu on esitatud direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(c)-II. Erandi kehtivusaeg pidi asjaomasest

¹ ELT L 174, 1.7.2011, lk 88, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj>.

² Komisjoni 27. veebruari 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) 2018/736, millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL III lisa seoses erandiga, milles käsitletakse elektri- ja elektroonikaseadmete komponente, mis sisaldavad pliid klaasis või keraamilises materjalis (ELT L 123, 18.5.2018, lk 94, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/736/oj).

³ Komisjoni 16. novembri 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) 2019/169, millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL III lisa seoses erandiga, milles käsitletakse pli kasutamist teatavate kondensaatorite dielektrilistes keraamilistes materjalides (ELT L 33, 5.2.2019, lk 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2019/169/oj).

elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriast sõltuvalt lõppema vastavalt 21. juulil 2021, 21. juulil 2023 või 21. juulil 2024.

- (6) Komisjon sai põhjenduses 4 osutatud erandi kohta kokku kaheksa uuendamistaotlust, mis hõlmasid kõiki elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriaid. Põhjenduses 5 osutatud erandi kohta sai komisjon ühe uuendamistaotluse. Kõik taotlused saadi direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikes 5 ette nähtud uuendamise tähtaja jooksul. Kooskõlas direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 5 teise lõiguga jääb kehtiv erand kehtima, kuni komisjon on teinud uuendamistaotluse kohta otsuse.
- (7) Saadud taotluste hindamiseks tehti ja viidi 2022. aastal lõpule tehniline ja teaduslik hindamisuuring⁴. Tehti ja viidi 2024. aastal lõpule täiendav uuring,⁵ milles keskenduti sellistele elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriatele, mille jaoks uuendamist taotleti hiljem. Need hindamised hõlmasid konsulteerimist sidusrühmadega vastavalt direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikele 7.
- (8) Taotletud erandi uuendamise hindamisel jõuti järeldusele, et plii annab keraamilistele materjalidele teatavaid dielektrilisi, piesoelektrilisi, püroelektrilisi, ferroelektrilisi, pooljuht- ja magnetomadusi paljudeks otstarveteks laias temperatuuri-, pinge- või sagedusvahemikus. Plii annab klaasile olulisi omadusi, nt vähendab sulamis- ja pehmenemistäppi, parandab töödeldavust, survetöödeldavust, keemilist püsivust jmt.
- (9) Pliid sisaldava keraamika ja klaaside asendusained ei ole kõigi kasutusviiside puhul tehniliselt võimalikud või ei ole need konkreetsete kasutusviiside jaoks piisavalt usaldusväärsed. Seega vastab taotletud uuendamine direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 1 punkti a esimeses ja teises taandes esitatud kriteeriumidele, nimelt sellele, et nende kõrvaldamine või asendamine konstruktsioonimuutuste või materjalide ja komponentidega, mis ei nõua II lisa loetletud materjalide või ainete kasutamist, on teaduslikult või tehniliselt võimatu ning asendusainete usaldusväärsus ei ole tagatud.
- (10) Selleks et võimaldada tulevikus sihipärasemat tehnilist hindamist, tuleks kehtiv erand, mis on esitatud direktiivi 2011/65/EL III lisa kandes 7(c)-I, jagada kaheks punktiks, nimelt 7(c)-V pliid sisaldava klaasi kasutusviiside jaoks ja 7(c)VI pliid sisaldava keraamika kasutusviiside jaoks. Kõnealustes kannetes on asjakohane täpsustada tehnilised kasutusviisid.
- (11) Põhjenduses 7 osutatud hindamisel jõuti järeldusele, et kuigi plii asendamine kõrgepingekondensaatorite keraamilistes dielektrikes on direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(c)-II esitatud erandi alla kuuluvate kasutusviiside puhul teaduslikult võimalik, ei ole see enamiku kasutusviiside puhul tehniliselt teostatav. Lisaks ei ole sellised pliiabad kondensaatorid praktikas piisavalt usaldusväärsed. Seega vastab taotletud uuendamine direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 1 punkti a esimeses ja teises taandes ette nähtud kriteeriumidele.
- (12) Uuendatud erandite tegemisel tuleks neile määrata kehtivusajad, mille puhul võetakse arvesse põhjenduses 7 osutatud hindamise tehnilisi järeldusi. Seepärast tuleks kooskõlas direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 2 esimese lõiguga määrata direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(c)-I esitatud erandi uuendamisele lühike kehtivusaeg. Kõnealuse direktiivi III lisa punktis 7(c)-II esitatud erandi ning punktides 7(c)-V ja

⁴ Uuringu lõpparuanne („Pack 22“) on kättesaadav aadressil <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en>.

⁵ Uuringu lõpparuanne („Pack 27“) on kättesaadav aadressil <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441>.

7(c)-VI esitamiseks kavandatud erandite kehtivusaja lõppkuupäevade osas tuleks arvesse võtta, et vastavalt direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 5 esimesele lõigule tuleb uuendamistaotlused esitada vähemalt 18 kuud enne kehtivusaja lõppu.

- (13) Kuna direktiivi 2011/65/EL III lisa punktis 7(c)-I esitatud erandit veel lühiajaliselt uuendatakse, on asjakohane kehtestada üks kehtivusaja lõppkuupäev kõigi selliste elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriate jaoks, mis on esitatud direktiivi 2011/65/EL I lisas.
- (14) Kõnealuste erandite uuendamine ei nõrgenda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006⁶ kohaselt ette nähtud keskkonna- ja tervisekaitset.
- (15) Seepärast tuleks direktiivi 2011/65/EL vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2011/65/EL III lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

Artikkel 2

- (1) Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt [käesoleva direktiivi jõustumisele järgneva kuuenda kuu viimasel päeval]. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid norme alates [käesoleva direktiivi jõustumisele järgneva kuuenda kuu viimasele päevale järgnevast päevast].

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

- 2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 8.9.2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN